

कोविड- १९-आर्थिक आणि सामाजिक परिणाम

श्री. रहूल संबाजी पथाडे

डॉ. खत्री महविद्यालय, चंद्रपूर

व्वउउनदपबंजमक रु२०१०२१२०२२

तमअपेपवद रु १५१०३१२०२२
बवमचजमक रु२५१०३१२०२२

व्वइसपीमकरु ०११०४१२०२२

सारंश :

२०२०

सालीदेशातकोरोनाचाउद्रेकझाला.

त्यामुळेसंपूर्णजनजिवनविस्कळीतझाले।रज्यातलागूझालेल्यानियमांनुसारअत्यावश्यक सेवा व कामाशिवाय सर्वांनी घरीबसणेसक्तीचेझाले. या रोगाच्यासंसर्गाचीसुरुवातडिसेंबर २०१९ मध्ये चीनच्यावूहान शहरतझाली. जागतिकआरोग्य संघटना ;३६६ ने या आजारलाजागतिकमहामारीमहणुन घोशीतकेले. अरया या कोरोनामुळेसामान्य जनतेलाकोणकोणत्यासंकटनातोंडदयावेलागले. कोरोनाचाआर्थिक, सामाजिकजीवनावरकाय परिणामझाला. विद्यार्थ्यांवरकाय परिणामझाला. तसेच या आजारची लक्षणे व उपाय यावरप्रस्तूतलेखातसविस्तरमाहितीदिलेलीआहे

बीजशब्द: कोरोना , विषाणू ;व्यतनेद्ध , कडकनिर्बंध ;स्वबाकवूद्ध,रोगप्रतिकार शक्ती;उउनदपजलद्ध

प्रस्तावना:

कोरोना वायरसला सामान्यपणे कोविड-१९ म्हणून ओळखतो. हे एक संक्रमण रोग म्हणजेच एका व्यक्ती कडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे जाणारी आहे ह्य रोग आपल्या स्वसनतंत्राला प्रभावित करतो. ह्य एक नवीन वायरस आहे जोसंपूर्णजगालाफारवाईटप्रकारेप्रभावितकारतआहे कारण याचाफैलाव एकमेकांच्यासंपर्कामुळेहोतआहे

याचाप्रसारकसाझाला :-

सर्वातपहिले कोविड-१९ चीओळख चायनाच्यावुहानसिटिमध्ये डिसेंबर २०१९ मध्ये झाली. मार्च २०२० मध्ये ३६६ नी डिविलयरकेल की कोविड-१९ ह्य एक संक्रमकरोगआहे

कोविड- १९ (कोरोना व्हायरस) ने दैनंदिनजीवनावरपरिणामकेलाआहेआणिजगतिकअर्थ-व्यवस्थामंदावतआहे या साथिव्यारोगानेहजारेलोकांनाप्रभावीतकेले आहे जे एकतरआजारीआहेतकिंवा या रोगाच्याप्रसारमुळेमारलेजातआहेत. कोविड-१९ ने आपल्यादैनंदिनजीवनावर, व्यवसायावरझपाट्यानेपरिणामकेलाआहे जागतिकव्यापारआणिहलचालीहीविस्कळी

तझाल्याआहेत.

विषाणूचाप्रसारनियंत्रितकरण्यासाठीरोगाची सुरुवातीच्याटप्प्यावरओळख करणेअत्यावश्यक आहेकारणतो एकाव्यक्तीकडूनदुसऱ्याव्यक्तीकडेवेगाने पसरतो.

बहुतेकदेशांच्याउत्पादनांचीनिर्मितीमंदावल आहे या रोगामुळेविविध उद्योगआणि क्षेत्रे प्रभावितहोतात; यामध्ये फॉर्मसिटीकलउद्योग, सौरउर्जा क्षेत्र, पर्यटन, माहितीआणिइलेक्ट्रॉनिक्सउद्योग यांचासमावेशआहे

ह्यविषाणूनागरिकांच्यादैनंदिनीजीवनावरतसेचजागतिकअर्थव्यवस्थेवर लक्षणीय परिणाम घडवूनआणतोआहे

इतरराष्ट्रांप्रमाणेभारतदेशातीलअर्थव्यवस्था विस्कळीतझालीआहे

भारतदेशातअनेकलोकमजुरीचेकामकरित असतात

अनेकांवरउपासमारीचीवेळआलीआहे १४ एप्रिलसेजीसायंकाळपासुनराज्यभरतसंचार बंदीकाण्यातआली. जीवनावरयक

वगळतासर्वदुकाने बंद करण्यातआलीत्यामुळे या निर्णयाचाआर्थिकदुर्बल

घटकातील लोकांना फटका बसला गला. सततच्या लॉकडाऊनमुळे सर्वसामान्य नागरिक आर्थिक संकटात सापडले आहेत. विशेष परराज्यातील मजुरांचे मोठे हाल झाले आहेत.

कोरोना संसर्ग रोखण्यासाठी वेळोवेळी लावलेल्या लॉकडाऊनमुळे दारिद्र्य रेषेखालील लोकांना आर्थिक संकटाचा सामना करावा लागला.

लक्षणे :-

या विषाणुजन्य संसर्गाची सर्वात सामान्य लक्षणे म्हणजे ताप, सर्दी, खोकला, हड्डेदुखणे आणि श्वास घेण्यास त्रास होणे आणि शेवटी न्युमेनिया होणे हे आहे. सध्या दैनंदिन जीवनात कोविड-१९ चे परिणाम व्यापक आहेत आणि त्याचे आर्थिक आणि सामाजिक दुरगामी परिणाम आहेत.

आर्थिक परिणाम :-

- १) जीवनावश्यक वस्तूंच्या उत्पादनाची गती मंद पावणे.
- २) उत्पादनाच्या पूरवठा साखळीत व्यत्यय आणणे.
- ३) राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय व्यवसायातील तोट.
- ४) बाजारतरोखीचा प्रवाह मंदावलेला आहे.
- ५) महसुलीच्या वाढीमध्ये लक्षणीय घट.

सामाजिक परिणाम :-

- १) सेवा क्षेत्र त्यांच्या याग्य सेवा प्रदान करण्यास सक्षम नाही.
- २) मोठ्या प्रमाणात खेळ आणि स्पर्धा रद्द करणे किंवा पुढे ढकलणे.
- ३) राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय प्रवास टाळणे आणि सेवारद्द करणे.
- ४) सांस्कृतिक, धार्मिक आणि उत्सवांच्या कार्यक्रम मध्ये व्यत्यय.
- ५) लोकांमध्ये अंवाजवीताण.
- ६) हॉटेल, रेस्टॉरंट, आणि धार्मिक स्थळे बंद करून मनोरंजनासाठी ठिकाणी बंद करणे जसे की चित्रपट आणि नाटक,

स्पोर्ट्स क्लब, व्यायामशाळा, स्विमिंग पूल इ.

७) विद्यार्थ्यांची परिक्षा पुढे ढकलणे. प्रभाव-

लॉकडाऊनचा एकच प्रभावी उपाय या कोविड- १९

विषाणुची साखळी तोडून काढण्यास सरकारने अमलात आणले आहे.

लॉकडाऊनच्या वारंवारितामुळे संपूर्ण प्रभाव मजुरावर पडत आहे. त्यांना वेळेवर जेवण न मिळाल्यामुळे, औषधोपचार न मिळाल्यामुळे मृत्युला बळी पडावे लागत आहे. आर्थिक, सामाजिक, शैक्षणिक सर्वसंस्था बंद

करण्यात आली त्यामुळे भरपूर नुकसान झालेले आहे. विशेष म्हणजे शैक्षणिक संस्था व महाविद्यालय बंद केल्यामुळे पुष्कळ लोकांना आपला रोजगार गमवावा लागलेला आहे.

उपाय :-

यारोगावर कोणतेही वैक्सीन, मेडीसीन, ड्रग्स तयार झालेले नाही. म्हणून यावर एकच उपाय (रोकथाम) आहे.

- १) मास्क लावणे, २) हात धुणे ३) ५ - ६ फीटची दुरी ठेवणे
- ४) डोळे, नाक, तोंड यांना वारंवार हात न लावणे ५) ज्या वस्तुमुळे इम्युनिटी वाढेल त्या सर्व वस्तु आणि पदार्थ खाणे.

निष्कर्ष :-

कोरोनावायरस (कोविड-१९) एक संपुर्णगंभीरसमस्यापैकी एक समस्याआहे संपुर्णजगातीललोक याचासामनाकरितआहेत. आताआवश्यक हेआहे की, जेवढ्या लवकरसंभवहोतअसेलतेवढ्या लवकर या स्थितीमधुनबाहेर येणे. अर्थातसर्वांनिमिलूनआपण या कोविड-१९ वायरसलापळवूनलावू शकतो. आणिहळूहळूआपण यशाच्यावाटेवरती येवू शकतोआणिप्रगती करू शकतो.

संदर्भ :

लोकमतन्युजनेटवर्क- १७ एप्रिल २०१९

निजवरुद्धूण्डमडुण्डसउण्डपीणहवअण्वउवधंतनपवसमेध्वउव७१४

७२१०